



NOTAT

01-06-2018

EMN-2018-01386

1176665

Kontakt vedr. generel PL og
priser: Frederik Wøhlk
(frw@regioner.dk)

Vedr. løn: Jesper Tørslev-
Thomsen (jni@regioner.dk)

Pris- og lønudviklingen 2017-19

Denne vejledning indeholder en endelig opgørelse af pris- og lønudviklingen i 2017, et revideret skøn for 2018 samt et første skøn for 2019. Skønnene for 2018 og 2019 indgår i de økonomiske forudsætninger for økonomiaften for 2019. I tabel 1 er de reviderede tal sammenholdt med tidligere skøn.

Bemærk at lønudviklingen i dette notat er opdateret i forhold til det skøn for lønudviklingen, som ligger til grund for beregningerne for pris- og lønudviklingen i økonomiaftalen. Dette skyldes, at reguleringsordningen for 2018 blev endeligt opgjort til -0,27 procent i stedet for -0,08 procent. Dette betyder, at lønskønnet for 2018 bliver på 1,27 i stedet for 1,32, og at lønskønnet for 2019 bliver på 1,74 i stedet for 1,89.

Lønudviklingen i 2017 er desuden opgjort uden AUB i dette notat, mens den i beregningen af den endelige pris- og lønudvikling for 2017 er opgjort med AUB.

Tabel 1. Pris- og lønudviklingen 2017-19.

	2017	2018	2019
PL inkl. medicintilskud (generel PL)	1,4	1,1	1,6
Økonomisk vejledning 2016	1,4	1,4	
Økonomisk vejledning 2015	1,7		
Generel PL ekskl. sygesikring	1,7	1,2	1,7
Økonomisk vejledning 2016	1,5	1,7	
Økonomisk vejledning 2015	1,8		
Sundheds-PL ekskl. medicintilskud (sygesikring)	1,7	1,2	1,6
Økonomisk vejledning 2016	1,5	1,6	
Økonomisk vejledning 2015	1,8		
PL regional udvikling	2,2	2,3	2,2
Økonomisk vejledning 2016	2,4	2,4	
Økonomisk vejledning 2015	2,6		

PL anlæg	1,2	1,9	2,0
Økonomisk vejledning 2016	1,4	2,3	
Økonomisk vejledning 2015	1,8		
Lønudvikling	1,88	1,27	1,74
Økonomisk vejledning 2016	1,94	1,68	
Økonomisk vejledning 2016	2,13		
PL – kun sygesikring	0,2	0,2	1,3
Økonomisk vejledning 2016	0,9	0,4	
Økonomisk vejledning 2015	1,3		
PL praksisområdet – kun lægehjælp	1,4	1,4	1,3
Økonomisk vejledning 2016	1,4	1,4	
Økonomisk vejledning 2015	1,9		
Prisudvikling – kun medicintilskud	-3,0	-3,1	1,3
Økonomisk vejledning 2016	-0,3	-2,1	
Økonomisk vejledning 2015	-0,3		

Af tabel 1 fremgår det, at PL-udviklingen for sundhedsområdet i 2017 er endeligt opgjort til 1,7 procent, hvilket er 0,2 procentpoint højere end skønnet i juni 2017. For regional udvikling er den endelige PL-opgørelse for 2017 opgjort til 2,2 procent, hvilket er 0,2 procentpoint lavere end skønnet i juni 2016. Anlægs-PL er endeligt opgjort til 1,2 procent, hvilket er 0,2 procentpoint lavere end skønnet i juni 2017.

For 2018 er PL-udviklingen på sundhedsområdet skønnet til 1,2 procent, hvilket er 0,4 procentpoint lavere end skønnet i juni måned 2017. For regional udvikling skønnes PL-udviklingen til 2,3 procent, hvilket er 0,1 procentpoint lavere end skønnet i juni 2016. For anlæg skønnes PL-udviklingen til 1,9 procent, hvilket er 0,4 procentpoint lavere end skønnet fra juni 2016.

1. Grundlag for skønnene

Udgangspunktet for skønnene for 2017 til 2019 i denne vejledning er konjunkturvurderingen fra Økonomi- og Indenrigsministeriets økonomiske redegørelse fra maj 2018, samt forliget om OK-18 mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn og FOA og de øvrige LO-organisationer samt socialrådgiverne fra 25. april 2018 og forliget med resten af organisationerne i Forhandlingsfællesskabet fra 28. april 2018.

PL-udviklingen i 2017

Den endelige PL for sundhedsområdet er som nævnt 1,7 procent, hvilket er 0,2 procentpoint over skønnet fra juni 2017. Dette skyldes, at både pris- og lønudviklingen var højere end forventet. De højere priser kan særligt forklares med højere priser på øvrige tjenesteydelser.

Den endelige PL for regional udvikling er 2,2 procent, hvilket er 0,2 procentpoint lavere end skønnet i juni 2017. Dette skyldes primært en lavere prisudvikling end forventet samt en lavere vægtning af lønnen. Den lavere prisudvikling gælder især priserne for kollektiv trafik.

Den endelige PL for anlæg er 1,2 procent, hvilket er 0,2 procent lavere end skønnet i juni 2017. Dette skyldes især lavere prisudvikling end forventet for entreprenør- og håndværksydelse.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har oplyst, at årsagerne til, at den endelige prisudvikling i 2017 blev højere end forventet skyldes en generel stigning i forbrugerpriserne i takt med stigende økonomisk aktivitet i samfundet. Dog således at prisudviklingen var mere afdæmpet i andet halvår af 2017.

Tabel 2. Prisudviklingen i 2017: Sundhed

Priser	Skøn ØR 2017	Endelig DST	Difference	jun-17	jun-18	Difference
2.2. Fødevarer	1,36	2,79	1,43	0,02	0,04	0,02
2.3. Brændsel	4,00	5,11	1,11	0,11	0,16	0,05
2.6. Køb af jord og bygninger	3,00	3,10	0,10	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	1,68	0,17	-1,51	0,02	0,00	-0,02
2.9. Øvrige varekøb						
Sygehusmedicin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Øvrige varekøb	0,45	0,22	-0,23	0,12	0,06	-0,06
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	1,69	0,69	-1,00	0,08	0,03	-0,05
4.9. Øvrige tjenesteydelse	0,96	1,95	0,99	0,41	0,84	0,43
Prisudvikling				0,76	1,12	0,37

Tabel 3. Prisudviklingen i 2017: Regional udvikling

Priser	Skøn ØR 2017	Endelig DST	Difference	jun-17	jun-18	Difference
2.2. Fødevarer	1,36	2,79	1,43	0,00	0,00	0,00
2.3. Brændsel	4,00	5,11	1,11	0,01	0,01	0,00
2.6. Køb af jord og bygninger	3,00	3,10	0,10	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	1,68	0,17	-1,51	0,00	0,00	0,00
2.9. Øvrige varekøb	0,45	0,22	-0,23	0,01	0,01	0,00
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	1,69	0,69	-1,00	0,03	0,01	-0,03
4.9. Øvrige tjenesteydelse	0,96	1,95	0,99	0,31	0,50	0,20
5.9 Tilskud til andre (kollektiv trafik)	3,39	2,55	-0,84	2,14	1,76	-0,38
Prisudvikling				2,51	2,30	-0,21

Tabel 4. Prisudviklingen i 2017: Anlæg

Priser	Skøn ØR 2017	Endelig DST	Difference	jun-17	jun-18	Difference
2.2. Fødevarer	1,36	2,79	1,43	0,00	0,00	0,00
2.3. Brændsel	4,00	5,11	1,11	0,01	0,01	0,00
2.6. Køb af jord og bygninger	3,00	3,10	0,10	0,00	0,01	0,01
2.7. Anskaffelser	1,68	0,17	-1,51	0,11	0,01	-0,10
2.9. Øvrige varekøb	0,45	0,22	-0,23	0,02	0,01	0,00
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	1,69	0,69	-1,00	0,95	0,35	-0,61
4.9. Øvrige tjenesteydelser	0,96	1,95	0,99	0,32	0,75	0,43
Prisudvikling				1,41	1,14	-0,28

Lønudviklingen 2017

Lønudviklingen i 2017 er baseret på det samlede overenskomstresultat i 2015, dvs. forliget mellem RLTN og Forhandlingsfællesskabet af 20. februar 2015 samt de indgåede forlig med de enkelte organisationer.

I 2017 er der, som det fremgår af tabel 5, aftalt generelle lønstigninger pr. 1. januar 2017 på 1,20 pct. og pr. 1. oktober 2017 på 0,80 pct. Den generelle lønstigning pr. 1. oktober 2017 skal ses som en buffer, der sikrer, at en eventuel negativ udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2017 kan modregnes i de aftalte generelle lønstigninger.

Udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2017 er endelig opgjort til minus 0,48 pct., hvilket betyder, at den samlede budgetvirkning for 2017 (korrigeret for aktuelt lønniveau) kan opgøres til 1,88 pct. inkl. overhæng fra 2016.

Udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2017 blev i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2015 skønnet til 0,34 pct. Den endelige udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2017 er således faldet i forhold til skønnet ved indgåelse af overenskomstforligene i foråret 2015. Baggrunden herfor skal findes i både den regionale og private lønudvikling. Den faktiske regionale lønudvikling har været lidt højere (positiv reststigning) end forventet ved indgåelse af overenskomstforligene i foråret 2015 samtidig med, at den faktiske private lønudvikling har været lavere end forventet og forudsat i Økonomisk Redegørelse.

Den negative udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2017 modregnes i de generelle lønstigninger pr. 1. oktober 2017 med 100 % svarende til det aftalte privatlønsværn ved OK-15.

Tabel 5. Overenskomstaftalte udmøntninger i 2017

	01-01-2017	01-04-2017	01-10-2017
Generelle lønstigninger	1,20		0,80
Organisationsmidler			

Psykisk arbejdsmiljø			
Andre omkostninger			
ATP forhøjelse			
Reguleringsordning (skøn)			-0,48
I alt	1,20	0,00	0,32
Budgetvirkning i 2017 eksklusiv overhæng fra 2016 i pct. = 1,28			
Overhæng fra 2016 i pct. = 0,65			
Budgetvirkning i alt i 2017 i pct. = 1,93			
Budgetvirkning i alt i 2017 (korrigeret for aktuelt lønniveau) i alt i pct. = 1,88			

PL-udviklingen i 2018

For 2018 er PL-udviklingen på sundhedsområdet skønnet til 1,2 procent, hvilket er 0,4 procentpoint lavere end skønnet i juni måned 2017. Dette skyldes dels en lavere prisudvikling end forventet og dels en lavere lønudvikling end forventet.

For regional udvikling skønnes PL-udviklingen til 2,3 procent, hvilket er 0,1 procentpoint lavere end skønnet i juni 2017. Dette skyldes primært, at priser vægtes lavere i år end skønnet fra sidste år, og at lønninger vægtes tilsvarende højere.

For anlæg skønnes PL-udviklingen til 1,9 procent, hvilket er 0,4 procentpoint lavere end skønnet fra juni 2017. Dette skyldes næsten udelukkende lavere prisudvikling end forventet.

Priser i 2018

Prisskønnene for 2018 har i forhold til skønnene fra juni 2017 udviklet sig både i opadgående og nedadgående retning. Prisudviklingen vedrørende fødevarer, køb af jord og bygninger, øvrige varekøb, øvrige tjenesteydelser, entreprenør- og håndværksydelser og øvrige tjenesteydelser er blevet nedjusteret, mens prisudviklingen vedrørende brændsler, anskaffelser og tilskud til andre er blevet opjusteret.

Udviklingen betyder, at der kan være forskellig påvirkning af enkeltområderne. Både sundhed, regional udvikling og anlæg er dog særligt påvirket af det lavere prisskøn for øvrige tjenesteydelser.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har oplyst, at forbrugerpriserne i løbet af 2. kvartal 2017 begyndte at udvikle sig mere afdæmpet end hidtil, hvilket blandt andet kan hænge sammen med en lavere lønudvikling end forventet.

Tabel 6. Prisudviklingen i 2018: Sundhed

Priser	Skøn ØR 2017	Endelig DST	Difference	jun-17	jun-18	Difference
2.2. Fødevarer	0,92	0,20	-0,72	0,01	0,00	-0,01
2.3. Brændsel	2,13	3,82	1,68	0,06	0,12	0,06
2.6. Køb af jord og bygninger	4,00	3,70	-0,30	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	2,38	5,51	3,13	0,02	0,01	-0,01
2.9. Øvrige varekøb						
Sygehusmedicin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Øvrige varekøb	0,80	-0,25	-1,05	0,20	-0,07	-0,27
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	2,38	1,92	-0,46	0,11	0,07	-0,04
4.9. Øvrige tjenesteydelser	2,40	1,69	-0,71	1,04	0,73	-0,31
Prisudvikling				1,44	0,86	-0,58

Tabel 7. Prisudviklingen i 2018: Regional udvikling

Priser	Skøn ØR 2017	Skøn ØR 2018	Difference	jun-17	jun-18	Difference
2.2. Fødevarer	0,92	0,20	-0,72	0,00	0,00	0,00
2.3. Brændsel	2,13	3,82	1,68	0,01	0,01	0,00
2.6. Køb af jord og bygninger	4,00	3,70	-0,30	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	2,38	5,51	3,13	0,00	0,00	0,00
2.9. Øvrige varekøb	0,80	-0,25	-1,05	0,02	-0,01	-0,03
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	2,38	1,92	-0,46	0,05	0,03	-0,02
4.9. Øvrige tjenesteydelser	2,40	1,69	-0,71	0,76	0,43	-0,33
5.9 Tilskud til andre (kollektiv trafik)	2,80	3,09	0,30	1,77	2,14	0,37
Prisudvikling				0,95	0,61	-0,34

Tabel 8. Prisudviklingen i 2018: Anlæg

Priser	Skøn ØR 2017	Skøn ØR 2018	Difference	jun-17	jun-18	Difference
2.2. Fødevarer	0,92	0,20	-0,72	0,00	0,00	0,00
2.3. Brændsel	2,13	3,82	1,68	0,01	0,01	0,00
2.6. Køb af jord og bygninger	4,00	3,70	-0,30	0,00	0,01	0,01
2.7. Anskaffelser	2,38	5,51	3,13	0,15	0,31	0,16
2.9. Øvrige varekøb	0,80	-0,25	-1,05	0,03	-0,01	-0,04
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	2,38	1,92	-0,46	1,34	0,96	-0,38
4.9. Øvrige tjenesteydelser	2,40	1,69	-0,71	0,80	0,65	-0,15
Prisudvikling				2,33	1,93	-0,40

Lønudviklingen 2018

Skønnet for lønudviklingen i 2018 er baseret på det samlede overenskomstresultat i 2018, dvs. forlig mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn med FOA og de øvrige

LO-organisationer samt socialrådgiverne af 25. april 2018 og forlig mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn og resten af organisationerne i Forhandlingsfællesskabet samt de indgåede forlig med de enkelte organisationer.

I 2018 er der, som det fremgår af tabel 9, aftalt generelle lønstigninger pr. 1. april 2018 på 1,10 pct. og pr. 1. oktober 2018 på 1,20 pct. Den generelle lønstigning pr. 1. oktober 2018 skal ses som en buffer, der sikrer, at en eventuel negativ udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2018 kan modregnes i de aftalte generelle lønstigninger.

Udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2018 er endelig opgjort til minus 0,27 pct., hvilket betyder, at den samlede budgetvirkning for 2018 (korrigeret for aktuelt lønniveau) kan opgøres til 1,27 pct. inkl. overhæng fra 2017.

Udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2018 blev i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2018 skønnet til -0,08 pct. Den endelige udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2018 er således faldet i forhold til skønnet ved indgåelse af overenskomstforligene i foråret 2018. Baggrunden herfor skal findes i både den regionale og private lønudvikling. Den faktiske regionale lønudvikling har været lidt højere (positiv reststigning) end forventet samtidig med at den faktiske private lønudvikling har været lavere end forventet og forudsat i Økonomisk Redegørelse.

Den negative udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2018 modregnes i de generelle lønstigninger pr. 1. oktober 2018 med 80 %, idet privatlønsværet er afskaffet ved OK-18.

Det skal videre bemærkes at, at regionerne vil blive opkrævet en række overenskomstmidler, som følge af, at det ved de enkelte organisationsforhandlinger blev aftalt at videreføre den regionale kompetencefond, uddannelsesløft fra ufaglært til faglært, Sundhedskartelletts forsknings- og udviklingspulje mv. Der udsendes en særskilt skrivelse herom med supplerende forklaring og angivelse af den konkrete opkrævning henover overenskomstperioden.

Tabel 9. Overenskomstaftalte udmøntninger i 2018

	01-01-2018	01-04-2018	01-10-2018
Generelle lønstigninger		1,10	1,20
Organisationsmidler			
Gennemsnitsløngaranti			
Særlige formål			
Prioriterede grupper			
Barsel mv.			

Reguleringsordning			-0,27
I alt	0,00	1,10	0,93
Budgetvirkning i 2018 eksklusiv overhæng fra 2016 i pct. = 1,06			
Overhæng fra 2017 i pct. = 0,24			
Budgetvirkning i alt i 2018 i pct. = 1,30			
Budgetvirkning i alt i 2018 (korrigeret for aktuelt lønniveau) i alt i pct. = 1,27			

PL-udviklingen i 2019

For 2019 skønnes PL-udviklingen for sundhed til 1,6 procent, PL-udviklingen for regional udvikling til 2,2 procent og PL-udviklingen for anlæg til 2,0 procent. PL-skønnet for sundhedsområdet er baseret på en prisudvikling på 1,3 procent, en prisudvikling for praksissektoren på 1,3 procent samt en lønudvikling på 1,88 procent. For regional udvikling er prisudviklingen skønnet til 2,3 procent, mens prisudviklingen for anlæg er skønnet til 2,0 procent.

Tabel 10. Prisudviklingen i 2019

Priser	Skøn ØR19	Sundhed vægtede priser	Regional udvikling vægtede priser	Anlæg vægtede priser
2.2. Fødevarer	1,11	0,02	0,00	0,00
2.3. Brændsel	1,58	0,05	0,00	0,00
2.6. Køb af jord og bygninger	3,30	0,00	0,00	0,01
2.7. Anskaffelser	1,89	0,00	0,00	0,11
2.9. Øvrige varekøb			0,02	0,03
Sygehusmedicin	0,00	0,00		
Øvrige varekøb	0,60	0,15		
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	1,89	0,07	0,03	0,03
4.9. Øvrige tjenesteydelser	2,33	1,00	0,60	0,95
5.9 Tilskud til andre (kollektiv trafik)	2,36		1,63	0,89
Prisudvikling		1,30	2,28	1,99

Skøn for lønudviklingen 2019

Skønnet for lønudviklingen i 2019 er ligeledes baseret på det samlede overenskomstresultat i 2018, dvs. forlig mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn med FOA og de øvrige LO-organisationer samt socialrådgiverne af 25. april 2018 og forlig mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn og resten af organisationerne i Forhandlingsfællesskabet samt de indgåede forlig med de enkelte organisationer.

I 2019 er der, som det fremgår af tabel 11, aftalt generelle lønstigninger pr. 1. oktober 2019 på 1,00 pct. Den generelle lønstigning pr. 1. oktober 2019 skal ses som en buffer, der sikrer, at en eventuel negativ udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2019 kan modregnes i de aftalte generelle lønstigninger.

Udover generelle lønstigninger er der pr. 1. april 2019 afsat:

- 0,35 pct. til organisationsmidler, jf. OK-18 forligets pkt. 1.4
- 0,01 pct. til gennemsnitsløngarantien, jf. OK-18 forligets pkt. 1.5
- 0,30 pct. til særlige formål, jf. OK-18 forligets pkt. 1.6
- 0,02 pct. til prioriterede grupper, jf. OK-18 forligets pkt. 1.7
- 0,01 pct. til barsel mv., jf. OK-18 forligets pkt. 3.1 - 3.4

I forhold til organisationsmidlerne skal det bemærkes, at der med Akademikerne, FAS og YL er aftalt og betalt for en ny bestemmelse vedrørende retten til spisepause. Efter som denne ændring ikke vil have budgetmæssig effekt, vil organisationsmidlerne samlet set have en budgetmæssig belastning svarende til 0,25 pct. i stedet for 0,35 pct.

Skønnet for udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2019 er på 0,42 pct. Såfremt udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2019 bliver negativ modregnes i de generelle lønstigninger pr. 1. oktober 2019 med 80 %, idet privatlønsværnet er afskaffet ved OK-18.

Den endelige opgørelse af reguleringsordningen i 2018 påvirker udover lønskønnet for 2018 også lønskønnet for 2019, idet reguleringsordningen udmøntes 1. oktober 2018. 9/12 af effekten af den reviderede opgørelse af reguleringsordningen falder således i 2019. Derfor er overhængen fra 2018 til 2019 nedjusteret fra 1,12 pct. til 0,97 pct., hvilket bevirker at det samlede lønskøn for 2019 er nedjusteret fra 1,89 pct. til 1,74 pct.

Den samlede budgetvirkning for 2019 (korrigeret for aktuelt lønniveau) skønnes til 1,74 pct., jf. tabel 11

Tabel 11. Overenskomstaftalte udmøntninger i 2019

	01-01-2019	01-04-2019	01-10-2019
Generelle lønstigninger			1,00
Organisationsmidler		0,25	
Gennemsnitsløngaranti		0,01	
Særlige formål		0,30	
Prioriterede grupper		0,02	
Barsel mv.		0,01	
Reguleringsordning			0,42
I alt	0,00	0,59	1,42
Budgetvirkning i 2019 eksklusiv overhæng fra 2018 i pct. = 0,80			
Overhæng fra 2018 i pct. = 0,97			

Budgetvirkning i alt i 2019 i pct. = 1,77

Budgetvirkning i alt i 2019 (korrigeret for aktuelt lønniveau) i alt i pct. = 1,74
--